

ที่ ศธ ๐๔๐๑๒/๓๗๖๖

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. ๑๐๓๐๐

๑ ตุลาคม ๒๕๕๐

เรื่อง ข้อตรวจพบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่เสนอต่อคณะรัฐมนตรี

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต

สิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อตรวจพบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่เสนอต่อคณะรัฐมนตรี

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับรายงานผลการปฏิบัติงาน
ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๔๙ ที่เสนอต่อคณะรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาแล้ว เห็นควรแจ้งสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาทราบ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้ถูกต้อง เกิดประสิทธิผลและ
ประสิทธิภาพ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(คุณหญิงกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

หน่วยตรวจสอบภายใน

โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๕๖๖๓

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๒๘๕๗

ข้อตรวจพบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๔๙

ด้านการเงิน

1. การรับและการเก็บรักษาเงิน

1.1 มีเงินรับเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารเงินงบประมาณ และเงินนอกงบประมาณ โดยไม่ทราบแหล่งที่มา เนื่องจากไม่มีการติดตามประสานกับผู้เกี่ยวข้อง เพื่อหารายละเอียด

1.2 ไม่จัดทำรายงานเงินคงเหลือประจำวัน กรณีมีเงินสดคงเหลือ เจ้าหน้าที่การเงินจัดเก็บเงินไว้กับตนเอง ไม่ได้เก็บรักษาในตู้নিরภัยของทางราชการ

1.3 คณะกรรมการเก็บรักษาเงินไม่ปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบตัวเงินและหลักฐานแทนตัวเงินกับรายงานเงินคงเหลือประจำวันทุกวันที่มีการรับจ่ายเงิน และไม่แต่งตั้งกรรมการเก็บรักษาเงินสำรองไว้กรณีกรรมการคนใดไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

2. การเบิกจ่ายเงิน

2.1 การเขียนเช็คสั่งจ่ายเจ้าหน้าที่กรณีซื้อหรือจ้างทำของ ไม่ได้ออกเช็คในนามเจ้าหน้าที่ หรือกรณีออกในนามเจ้าหน้าที่ ไม่ขีดฆ่า “หรือตามคำสั่ง” หรือ “หรือผู้ถือ” และไม่ได้ขีดคร่อม

2.2 การควบคุมหลักฐานการจ่ายเงิน ไม่มีการประทับตรา “จ่ายเงินแล้ว” พร้อมลงชื่อผู้จ่ายเงินและวันที่จ่ายเงินไว้ในหลักฐานการจ่าย ทำให้ไม่สามารถป้องกันการนำหลักฐานการจ่ายเงินไปเบิกซ้ำ

2.3 เบิกเงินงบประมาณรายจ่ายไม่ถูกต้องตามระเบียบ ได้แก่

-เบิกจ่ายเงินผิดหมวดรายจ่าย

-เบิกจ่ายเงินสวัสดิการไม่ถูกต้อง เช่น มีการนำไปเสริมจรับเงินของสถานพยาบาลมาเบิกจ่ายซ้ำ และเบิกเงินสวัสดิการสำหรับบุตรที่มีได้อยู่ในความอุปการะของตน

-เบิกค่าเช่าบ้าน ให้ข้าราชการบางรายโดยไม่มีหลักฐานขอเบิก ตามแบบ 72 ก เบิกเกินสิทธิ์กรณีเปลี่ยนสถาบันเงินกู้ และไม่ได้แจ้งรายชื่อ ที่อยู่ และเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรของเจ้าของบ้านเช่าให้กรมสรรพากรทราบ ตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้าน พ.ศ. 2530 ข้อ 18

2.4 ทุกสิ้นวัน ไม่จัดให้มีการตรวจสอบหลักฐานการจ่ายเงิน และรายงานข้อมูลบัญชีในระบบ GFMIS และตรวจสอบจำนวนเงินที่เจ้าหน้าที่นำส่งและจัดเก็บกับหลักฐาน

2.5 มีเงินขาดบัญชี ซึ่งเกิดจากหลายสาเหตุ เช่น รับเงินแล้วไม่บันทึกบัญชี จัดเก็บรายได้แล้วไม่นำส่งหรือนำส่งไม่ครบถ้วน จ่ายเงินสูงกว่าหลักฐานการจ่ายหรือไม่มีหลักฐานการจ่าย จ่ายคืนเงินค้ำประกันสัญญาซ้ำ นำเงินภาษี หัก ณ ที่จ่ายส่งกรมสรรพากรซ้ำ บันทึกบัญชีผิดพลาด

3. เงินยืม

การยืมเงิน ไม่แสดงประมาณการค่าใช้จ่ายในการยืม ไม่กำหนดวันที่ส่งใช้ในสัญญา ยืม การส่งใช้ใบสำคัญไม่จัดทำใบรับใบสำคัญ ส่งใช้ล่าช้าเกินกำหนดเวลาโดยไม่มีการดำเนินการ เรียกชดใช้ ตามเงื่อนไขในสัญญาเงินยืม อนุมัติให้ยืมโดยผู้ยืมยังมีได้ชดใช้หนี้ค้างชำระ

ด้านการบัญชี

1. การปรับเปลี่ยนระบบบัญชีส่วนราชการจากเกณฑ์เงินสดเป็นระบบบัญชีเกณฑ์ คงค้าง ส่วนราชการส่วนใหญ่ยังไม่สามารถปฏิบัติได้ ทำให้ไม่สามารถตั้งยอดบัญชีเพื่อจัดทำ บัญชีเกณฑ์คงค้างสำหรับการปฏิบัติงานในระบบ GFMIS
2. การบันทึกรายการเข้าระบบ GFMIS ไม่ครบถ้วนตรงตามหลักฐานและไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กรมบัญชีกลางกำหนด เช่น ไม่บันทึกสินทรัพย์ถาวรให้ครบถ้วน ไม่หักล้างเงินยืม ที่ส่งใช้แล้ว บันทึกรายการขอเบิกผิดพลาด ทำให้ยอดตามรายการบัญชีที่จัดทำตามเกณฑ์ คงค้าง แตกต่างจากยอดตามรายการบัญชีที่รายงานจากระบบ GFMIS
3. การจัดทำและบันทึกรายการในบัญชีและทะเบียนไม่ครบถ้วน ไม่ถูกต้องและไม่เป็นปัจจุบัน เช่น สมุดเงินสด บัญชีเงินฝากธนาคาร บัญชีแยกประเภท ทะเบียนคุมฎีกา เบิกจ่ายเงิน ทะเบียนรายจ่ายงบกลาง เป็นต้น
4. ไม่จัดทำบเทียบยอดเงินฝากธนาคารและเงินฝากคลังทุกสิ้นเดือน หรือทำ ไม่สม่ำเสมอ ไม่เป็นปัจจุบัน ทำให้ยอดค้างสะสมยากในการสะสมบัญชี
5. ไม่พิมพ์รายงานงบทดลองรายวัน รายสัปดาห์ หรือรายเดือน ผ่าน GFMIS TERMINAL หรือ Web Report เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการบันทึกข้อมูล
6. การจัดทำรายงานการเงินประจำปีของส่วนกลาง และรายงานการเงินรวมของ หน่วยงานปีงบประมาณ 2546 และจัดทำรายงานการเงินตามระบบ GFMIS ปีงบประมาณ 2547 และปี 2548 ไม่สามารถจัดทำฉบับที่สมบูรณ์ได้ เนื่องจากการไม่สามารถตั้งยอดที่ถูกต้อง เข้าระบบ และการบันทึกเข้าระบบ GFMIS ไม่ครบถ้วน จึงไม่สามารถส่งรายงานประจำเดือน (รายงานแสดงการจัดเก็บและส่งรายได้แผ่นดิน งบทดลองประจำเดือน และรายงานสถานะ การใช้จ่ายงบประมาณ) ภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป และรายงานการเงิน ณ วันสิ้น ปีงบประมาณ ภายใน 60 วัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ ให้ สตง.ตรวจสอบ

ด้านการพัสดุ

1. การจัดหาพัสดุ ไม่ได้จัดทำแผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้างส่ง สตง. การจัดซื้อจัดจ้าง ดำเนินการไม่ถูกต้องตามระเบียบพัสดุและมติคณะรัฐมนตรี ไม่เป็นกรรมโปร่งใส หรือมีการ ควบคุมภายในไม่เป็นไปตามหลักการที่ดี ได้แก่
 - เจ้าหน้าที่หรือคณะกรรมการพิจารณาผลประกวดราคา/สอบราคาปฏิบัติ หน้าที่ไม่เป็นไปตามระเบียบ หรือมีพฤติการณ์หรือการกระทำที่เอื้อประโยชน์ให้ผู้เสนอราคา บางราย

- การพิจารณาผลประกวดราคาหรือสอบราคา เจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่บกพร่องขาดการสอบทานการปฏิบัติงานจากผู้มีอำนาจ
 - การคำนวณราคากลางไม่ถูกต้องสอดคล้องกับความเป็นจริง ทำให้ราคากลางสูงกว่าที่ควร
 - การจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามสัญญาหรือรูปแบบรายการ หรือมีการละเว้นการปฏิบัติตามเงื่อนไขสัญญา
 - ไม่มีการติดตามตรวจสอบความชำรุดบกพร่องของสิ่งก่อสร้างในช่วงระยะเวลาประกัน หรือก่อนคืนหลักประกัน และมีการใช้ประโยชน์จากพัสดุหรือสิ่งก่อสร้าง ไม่คุ้มค่าเท่าที่ควร
2. ไม่จัดทำทะเบียนควบคุมพัสดุหรือทำไม่ครบถ้วน ไม่เป็นปัจจุบัน การเบิกจ่ายวัสดุไม่จัดทำใบเบิกไว้เป็นหลักฐาน สิ้นปีไม่รายงานการตรวจนับวัสดุคงเหลือ และไม่รายงานการตรวจสอบพัสดุประจำปี
 3. รายงานผลการตรวจสอบพัสดุประจำปีไม่ครบถ้วน ไม่รายงานว่าการรับจ่ายถูกต้องหรือไม่ มีตัวพัสดุคงเหลืออยู่จริงตรงตามบัญชีหรือทะเบียนหรือไม่ มีพัสดุชำรุด เสื่อมคุณภาพ หรือสูญหาย เพราะเหตุใด หรือพัสดุใดไม่จำเป็นต้องใช้ต่อไปอีกแล้ว
 4. ไม่แต่งตั้งกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง กรณีรายงานว่าพบพัสดุชำรุดใช้การไม่ได้ หรือสูญหาย กรณีผลการสอบข้อเท็จจริงเป็นการชำรุดโดยสภาพเนื่องจากการใช้งานตามปกติ หัวหน้าส่วนราชการไม่สั่งการให้จำหน่ายออกจากทะเบียน
 5. การควบคุมใบเสร็จรับเงิน ไม่จัดทำทะเบียนควบคุมใบเสร็จรับเงิน เมื่อสิ้นปีงบประมาณกรณีใบเสร็จรับเงินใช้ไม่หมดทั้งเล่ม ไม่เจาะปรุหรือประทับตราเลิกใช้ฉบับที่ยังไม่ใช้เพื่อมิให้นำมาใช้ต่อไป และไม่รายงานการใช้ใบเสร็จรับเงิน

การควบคุมการใช้รถยนต์ส่วนกลาง

1. ไม่สำรวจและกำหนดเกณฑ์การใช้สิ้นเปลืองเชื้อเพลิงของรถยนต์ส่วนกลางทุกคัน เพื่อเป็นหลักฐานในการเบิกจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง
2. ไม่ได้จัดทำใบอนุญาตใช้รถยนต์ส่วนกลาง ไม่ได้จัดทำสมุดบันทึกการใช้รถยนต์ส่วนกลางประจำรถ การเบิกจ่ายค่าน้ำมันเชื้อเพลิงไม่จัดทำบัญชีแสดงการจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับรถยนต์ ใบสั่งจ่ายน้ำมันส่วนใหญ่ไม่ระบุหมายเลขทะเบียนรถยนต์ที่นำไปเติมน้ำมัน
3. ไม่ได้จัดทำสมุดแสดงรายการซ่อมบำรุงรถยนต์ส่วนกลางเพื่อบันทึกประวัติการซ่อมรถยนต์ทุกครั้งของแต่ละคัน
4. รถยนต์ส่วนกลางไม่ได้พันตราเครื่องหมายของส่วนราชการไว้ด้านข้างรถหรือมีเพียงตราเครื่องหมายที่เป็นสติ๊กเกอร์ ทำให้ไม่สามารถตรวจสอบการนำรถยนต์ไปใช้ในงานราชการหรือใช้ส่วนตัว

การควบคุมภายใน

1. การแบ่งแยกหน้าที่การทำงานไม่เหมาะสม เช่นแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับจ่ายเงินและเจ้าหน้าที่บันทึกบัญชีเป็นบุคคลเดียวกัน แต่งตั้งกรรมการเก็บรักษาเงินและกรรมการตรวจสอบการรับจ่ายเงินเป็นบุคคลเดียวกัน ทำให้ขาดระบบการตรวจสอบซึ่งกันและกัน
2. ไม่ได้จัดให้มีการตรวจสอบความถูกต้องของการรับจ่ายเงินประจำวันตามหลักฐานและรายการที่บันทึกไว้ในบัญชีเงินสดและเงินฝากธนาคาร
3. ไม่กำหนดวิธีปฏิบัติในการใช้ระบบ GFMIS ภายในหน่วยงานและไม่มีคำสั่งมอบหมายการปฏิบัติงานกับระบบ GFMIS เป็นลายลักษณ์อักษร
4. ไม่ได้ดำเนินการจัดวางระบบการควบคุมภายในและไม่ได้จัดทำรายงานการติดตามผล ตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544 ข้อ 5 และข้อ 6

การตรวจสอบเงินอุดหนุนรายหัวโรงเรียนเอกชน

1. โรงเรียนเอกชนเบิกเงินอุดหนุนเกินกว่าจำนวนนักเรียนที่มีอยู่จริง
2. นำเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายรายหัวของนักเรียนไปใช้ส่วนตัว
3. การใช้จ่ายเงินอุดหนุนไม่เป็นตามวัตถุประสงค์
4. ไม่ทำแผนการใช้จ่ายเงินค่าใช้จ่ายรายหัวของปีการศึกษาถัดไป รวมทั้งไม่แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการโรงเรียนเพื่อปฏิบัติหน้าที่ควบคุมดูแลการบริหารโรงเรียน

การตรวจสอบการดำเนินงาน

การจัดหาคอมพิวเตอร์ระบบเครือข่ายสารสนเทศในโครงการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ การดำเนินงานล่าช้ากว่ากำหนด ผลผลิตตามแผนปฏิบัติงานส่วนใหญ่ดำเนินการในปีถัดไป ทำให้หน่วยงาน/สถานศึกษา ได้รับระบบเครือข่าย เครื่องคอมพิวเตอร์ สื่อ/ซอฟต์แวร์และห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ล่าช้า สถานศึกษาจึงได้จัดหาระบบเครือข่ายเองเพื่อให้สามารถใช้งานอินเทอร์เน็ตได้ ทำให้เกิดการสูญเปลืองจากการที่หน่วยงานเป้าหมายหลายแห่งไม่ได้ใช้ประโยชน์